

Koncernbolagens kommentarer

Svenska Bostäder

Åtgärder med anledning av rapport från löpande granskning 2006

Följande åtgärder planerar Svenska Bostäder att vidta med anledning av revisorernas rekommendationer

3.2 Inköp

Vi planerar att slopa matchningsförfarandet och återgå till traditionell fakturahantering.

3.4 Bokslutsprocessen

Ett ramverk för månadsbokslut är under framtagande. I detta kommer avstämningsrutinerna att tydliggöras.

6.1 Ramverk för informationssäkerhet

Stockholm stad har nyligen lämnat anvisningar på hur IT/IS säkerhet skall hanteras på respektive bolag. Där behandlas bl a informationssäkerhetspolicy mm. Detta ramverk kommer att implementeras 2007/2008.

6.2 Katastrofplan och katastrofmiljö

I vår projektplan för 2007 ingår upprättande av en IT-katastrofplan.

6.3 Återläsningstest av säkerhetskopior

Denna fråga kommer att behandlas i samband med framtagande av IT-katastrofplan.

6.4 Förstärk rutinen för riskanalyser

Det pågår ett arbete att utarbeta nya systemförvaltningsavtal mellan systemägare och IT-enheten. Riskanalysen kommer att bli ett delmoment vid framtagande av nya avtal

6.5 Driftsättning av programförändringar

En ny förändringsrutin är under framtagande. Rekommendationen kommer att beaktas.

6.6 Behörigheter o kontroll av åtgärder i IFS och Hyra Kund

Rutin för kontroll av IFS-loggfiler skall tas fram under 2007-03-07. Loggfiler för IKS bedöms inte vara så kritiska att de behöver granskas regelbundet. Däremot skall backup av loggfiler från IKS tas kontinuerligt.

6.7 Övriga noteringar

Samtliga affärskritiska incidenter kommer även fortsättningsvis arkiveras och hanteras i pappersform, då det ofta kan vara svårt att nå incidentsystemet då en kritisk incident uppstår.

Familjebostäder

Med anledning av synpunkter som de auktoriserade revisorerna framfört i rapport avseende 2006 års löpande granskning av intern kontroll återrapporterar Familjebostäder härmed till koncernledningen vilka åtgärder som vidtagits.

Vid revisorernas uppföljning på slutrevisionsmöte 2007-02-21 konstaterades att alla punkter var åtgärdade. I ett par fall har åtgärder vidtagits som kräver förändringar i stödsystem vilka vid slutrevisionstillfället ännu inte hunnit genomföras fullt ut.

Stockholmshem

<u>Revisorns synpunkt</u>	<u>Bolagets åtgärd/kommentar</u>
Den skriftliga rutinbeskrivningen över vad som dokumenteras i bokslutet kan förbättras	Av tidsbrist nyttjades istället en ”standardmall” från Ernst & Young.
Löneutbetalningar görs av löneadm med attest i efterhand.	Under våren 2007 kommer nytt lönesystem att installeras varvid bristen elimineras.
Uppdatering av attestinstruktion	Klart
Processdokumentation av hyresadministration	Klart
Bolaget saknar förteckning över närstående	Kompletterande information i årsredovisning, klart
Avgränsning mellan underhållskostnad och Investering.	Utrett
Momshantering beträffande schablonmoms, ingående moms, utgående moms, investeringsmoms.	Konsult upphandlad för total genomgång av momshanteringen Plan att vara klart våren 2007.
Förbättra rutin för säkerhetskopiering	Klart
Granska behörigheter i adm system	Klart

Bostadsförmedlingen

Revisorerna finner att påpekanden i 2005 års granskning åtgärdats. Av påpekandena vid 2006 års granskning har ett befunnits helt åtgärdat medan två befunnits endast delvis åtgärdats.

Bostadsförmedlingen har dock uppfattningen att påpekanterna angående avstämningen av faktureringen från Parajett åtgärdats i sin helhet eftersom föreslagen rutin redan tillämpas och dessutom kompletterats med ytterligare en rutin för denna avstämning.

Den auktoriserade revisorn har avgivit s k Audit clearance, d v s intygat att det rapportpaket de granskat för räkenskapsåret 2005 ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning och att det upprättats i enlighet med för bolaget fastställda redovisningsprinciper och instruktioner för årsbokslut.

Micasa Fastigheter

Vi har arbetat med samtliga utestående punkter från 2005 och 2006 års granskning.

När det gäller två punkter från 2006 års granskning; katastrofplan och it-strategi - så har vi arbetat med närliggande frågor, t ex informationssäkerhet. Men vi har ännu inte formulerat och implementerat it-strategi och katastrofplan. Det arbetet kommer att genomföras under 2007.

Micasa Fastigheter har varit och är fortfarande i ett uppbyggnadsskede.

SISAB

Med anledning av revisorernas granskning 2006 lämnar Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) följande synpunkter.

SISAB har inget att invända mot revisorernas förslag till förbättringar i princip. De rekommendationer som Ernst & Young beskriver värderas noga och inarbetas för det fall den förbättrar processen i form av ökad kvalitet utan att därför tynga verksamheten med onödig byråkrati”.

Projektstyrningsprocessen

Bolaget har ett mycket omfattande och detaljerat projektstyrningssystem som säkerställer att projekten drivs på ett effektivt och säkert sätt. Samtliga projekt nagelfars vid varje prognos och bokslutstillfälle. Bolaget skärper rutinen för kommentarer för att tillse att samtliga väsentliga avvikelser kommenteras.

Intäktprocessen

Bolaget anser säkerheten när det gäller hanteringen av företagets intäkter och Vitecsystemet är väl tillgodosedd. Det delade ansvar som tillämpas med resultatansvariga förvaltare för varje fastighet och controllers på respektive region som är helt fristående från administratörerna inom stödfunktionen som hanterar kontrakt och aviseringar så är risken att någon enskild tjänsteman skulle kunna manipulera bolagets hyresintäkter obefintlig. Dessutom gör karaktären på bolagets förvaltningsobjekt med ett eller ett litet fåtal kontrakt per förvaltningsobjekt att en utebliven hyra avslöjas även i andra sammanhang t.ex. i prognosarbete eller bokslut.

Den av oss aviserade automatiska integrationen med bokföringen är satt i produktion.

Administration av behörigheter

Bolaget kommer i samband med uppgradering av ekonomisystemet se över hanteringen av behörigheter.

Centrumkompaniet

De generella kommentarerna till hanteringen av avvikelserna från tidigare granskningar är att:

- 1) Avvikelser på IT området kommer i stor utsträckning att hanteras av den IT-policy som vi har för avsikt att ta beslut om och implementera under de närmaste veckorna.
- 2) Avvikelserna inom projekthantering anser vi inte stämmer för Skärholmen, där vi hela tiden följt projektet minutiöst. För övriga projekt har vi nu den bemanning som behövs och har implementerat de verktyg och stöd som behövs för att kunna genomföra erforderlig uppföljningskvalitet.
- 3) Övriga avvikelser har vi valt att avvakta hanteringen av till följd av försäljningsprocessen.

Stockholm Hamn

Rutiner för redovisning av moms har förbättrats. Fortfarande återstår dock vissa brister
Revisorernas kommentarer: Begränsad spårbarhet när det gäller underlag relaterade till redovisad moms – en väsentlig förbättring jämfört med föregående år har skett, men fortfarande har noterats justeringar i fel period vilket gör det svårspårat.

Bolagets kommentarer: Personalförändringar avseende ansvar för momsredovisningen har skett och problemet existerar inte idag.

Rutinbeskrivning för hantering av hamnavgifter saknas.

Revisorernas kommentarer: En intern rutin för själva faktureringsprocessen av hamnavgifter bör skriftligen dokumenteras för att säkerställa att inte denna kunskap bara återfinns hos ett fåtal anställda.

Bolagets kommentarer: Ett projekt kommer att startas upp där arbetet går ut på att processbeskriva och dokumentera faktureringsprocessen i syfte att säkerställa att vi fakturerar enligt våra avtal. Arbetet beräknas vara klart till 2007-09-15.

Stokab

- Synpunkter från revisorerna som åtgärdats under 2006
  - Lönerutiner
  - Periodisering av engångsavgifter
- Synpunkter från revisorerna som delvis åtgärdats
  - Attestering av månadsbokslut
  - Rutin är upprättad. Under det första tertialet 2007 kvalitetssäkras rutinen.
- Nya punkter från revisorerna år 2006
  - Rutiner för avslut av pågående projekt
  - Bokslutsunderlag till lönerelaterade balansposter

Stockholm Vatten

1. *Rekommendationer som kommer att hanteras inom ramen av det nya affärssystemet:*

2006:

Rekommendationer avseende löneprocess (tidrapportering, rutin för ändring av grunddata, spärrlistor) – rekommendationerna kommer att beaktas vid uppsättningen av HR/Lönesystemet.

Rekommendation avseende lösenordshantering i Unix – Unix fasas i princip ut under 2007.

2004:

Rekommendationer avseende anläggningsredovisningen (färdigställandetidpunkt, rensning av inaktuell information) – nytt affärssystem och därtill kopplade rutinförändringar ger bättre stöd för anläggningsredovisningen.

Bättre följa gällande ramavtal – nytt affärssystem ger ökad möjlighet att styra och följa inköpen.

2. *Rekommendationer – pågående*

2005:

Avsaknad av katastrofplan – bedöms bli klar under 2007.

Avsaknad av IT-säkerhetsutbildning – vissa åtgärder har vidtagits, arbetet fortsätter under våren 2007.

3. *Rekommendationer – avslutade*

Övriga rekommendationer bedöms vara omhändertagna.

Stockholm Parkering

Stockholms Stadshus AB har begärt en rapport över återkommande synpunkter från tidigare revisionsrapporter som inte har åtgärdats av bolaget.

I de senaste rapporterna från Deloitte & Touche AB från oktober 2006 om revision av delårsbokslut och löpande granskning av intern kontroll konstateras att samtliga synpunkter vid revisionen 2005 har åtgärdats. Några nya synpunkter har inte heller framförts i rapporten över revision av årsbokslutet för 2006.

Granskningspromemorian från revisionskontoret innehåller inte heller några kvarstående synpunkter från tidigare revisioner

Stadsteatern

GRANSK- NINGÅR	REKOMMENDATION från revisionen	Rekommen- -dationen följs upp (datum)	ÅTGÄRDAT			KOMMENTAR FRÅN FÖRETAGSLEDNINGEN
			Ja	Nej	Del- vis	
2006	Lönehantering Innan lönerna betalas ut ska ledningen godkänna och attestera banklistan. Det finns dock ingen spärr som hindrar att utbetalning sker före attest.	Juli 2007		x		Detta har diskuterats med Agda och det fungerar inte att lägga in en sådan spärr.
2005	Ändringar i kundregister Undersöka möjlighet att förbättra rutinen avseende uppföljning av ändringar av grunddata i kundregistret.	Påbörjat, följs upp i bokslut 2006			x	Under 2005 lades mycket arbete ner på att automatisera och säkra avstämningsprocessen mellan Klara och Xor. Arbetet fortskrider även under 2006, och såväl rutiner kring kundregistret i Klara och behörighets-tilldelningen i Klara kommer att gås igenom och dokumenteras.
2005	Behörighetsadministration biljettsystem Utföra regelbunden	Påbörjat, följs upp i bokslut	x			Genomförts i samband med framtagande av ny IT policy.

	genomgång av behörigheter i KLARA (biljettförsäljningssystem).	2006				
2004	<p>Lönehantering Den ena lönehandläggaren borde oftare än idag kontrollera den andre, exempelvis vid registrering av nya grundlöner.</p> <p><i>Tillägg 2006</i> Efter diskussion med bolaget har överenskommit att en rimlig nivå att utföra detta på är genom att respektive handläggare stickprovsmässigt kontrollerar den andra varannan månad.</p>	Hösten 2005	x			Åtgärd har gjorts i enlighet med tillägg 2006 om överenskomna stickprov.
2004	<p>Lönehantering Löneavdelningen borde även för anställda med månadslön kräva att tidsrapport har inlämnats innan lön betalas ut, på samma sätt som sjukintyg krävs innan sjuklön betalas ut.</p>	Juli 2007			x	Administrativt finns idag ingen möjlighet att innehålla lön till dess tidsrapport inkommit. I samband med att tidsrapportering integreras i inpasseringssystem, kommer hanteringen att underlättas. Anledningen till att detta inte tagits i bruk är att ombyggnation fn pågår varför detta inte kan implementeras tidigare.
2004	<p>Lönehantering Undersöka möjlighet att införa datorstött system för att hantera tidsrapportering, med prioritet för skådespelarlöner där ett större inslag av manuell hantering sker vid införing av tid i skådespelarliggare. Vår bedömning är att stora tidsvinster kan göras om åtminstone delar av tidsredovisningen kan ske med datorstöd.</p>	Juli 2007			x	<p>Ett nytt inpasseringssystem har införts under 2005. Enligt nuvarande planläggning ska tidsrapportering integreras i systemet per 2007-07-01.</p> <p>Första prioritet är att få in alla andra personalkategorier utom skådespelare, detta för att kunna frigöra tid för hantering av skådespelarlöner.</p> <p>Det komplexa avtalet på skådespelarområdet försvårar hanteringen.</p>
2005	<p>Leverantörsregister Införa rutin för att följa upp förändringar av grunddata i leverantörsregistret.</p>	Oktober 2005			x	Xor händelselogg infördes i samband med T2 granskningen 2005. På grund av att denna funktion tyngde systemet för mycket togs den bort i samband med bokslutet 2005. Vi undersöker dock möjlighet att nå önskat resultat med annan typ av rapport i

						samband med Xor uppgradering.
2005	Leverantörsfaktura-hantering Vid eventuell uppgradering systembyte beakta förbättringsmöjligheter kring: - Scanning för att effektivisera attestflöde, - Automatiserad avvikelislista vid faktura/-ordermatchning -Bställningsmodul där inaktuella leverantörer kan rensas bort.	Mars/April 2006			x	Bolaget påbörjade arbetet med att införa en ny programvara med inscanningsfunktion under oktober 2006. Man beräknade då att systemet skulle vara helt i drift i februari 2007. Tyvärr har man stött på problem hos programvaruleverantören och projektet har därmed förskjutits framåt i tiden.
2005	Uppmärkning av anläggningsstillgångar Se över möjlighet att märka upp inventarier fler i samband med årlig inventering med samma nummer som används i anläggningsregistret.	Dec 2005			x	Respektive avdelningschef ansvarar för inventarier och uppmärkning av desamma. Tydligare instruktioner om uppmärkning har distribueras. Arbetet med uppmärkningen har kommit en bit på väg men är fortfarande ett pågående projekt. Från och med nu kommer även månadsvisa listor distribueras och uppmaning om uppmärkning kommer att ske.

Globearenorna

Värderingsfrågorna har bolaget tillsammans med Stadshus AB och revisorerna gått igenom vid flera tillfällen bl.a. i samband med slutrevisionen. Vi arbetar in underhållsnivåerna i treårsprogrammet som lämnas till styrelsen och Stadshus AB i nästa vecka.

Intern kontroll. Bolaget håller på att gå igenom och kvalitetssäkra flertalet administrativa rutiner för att säkerställa att inga eftersläpningar sker av bl.a. inbetalningar av skatter och avgifter.

Stockholm Business Region

Vår koncern har inga kvarstående anmärkningar i revisionsrapporterna. Jag bifogar revisorernas årsrapport till dig där det framgår att inget kvarstår från delårsgranskningen, intern kontroll samt uppföljning på föregående års rekommendationer.

S:t Erik Markutveckling

Revisorernas genomgång av föregående års rekommendationer har gjorts utan några anmärkningar.